

Za zaniklými obcemi Konstantinolázeňska

Start: Konstantinovy Lázně
Cíl: Chodová Planá
Délka: 31 km
Náročnost: střední
Vhodné kolo: horské, trekové

Důvodů k zániku nějakého sídelního celku může být několik. Vesnice i celé části měst v minulosti zanikaly zejména z důvodu těžby nerostných surovin. V českých podmínkách to byla většinou těžba uhlí. Řadu jiných vsí pohltila vodní díla. Po vzniku železných opony zmizelo mnoho obcí v pohraničí a podobný osud měla některá sídla ve vojenských výcvikových prostorech. Jsou však i místa, která zanikla prostě jen proto, že tu už nechtěl nikdo žít. Fenomén zaniklých obcí nás bude provázet dnešním cyklovýletem.

Východním směrem dnešního výletu jsou Konstantinovy Lázně. I tato vzkvétající mladá lázeňská obec, která vznikla až v roce 1924, má k danému tématu blízko. Na čedičovém vrchu, vypínajícím se jižně nad Konstantinovými Lázněmi, bylo v pozdní době bronzové lidské sídliště. Pozůstatky tohoto pravěkého hradistiště se nachází na vrcholové plošině, jejíž největší nadmořská výška dosahuje 631 metrů. Hradistiště bylo obehnané kamenným valem, z něhož se dodnes dochovalo několik pozůstatků. Nejlépe patrná je část valu s bránou ve východní části hradistiště. Po dávném sídlišti byla hora pojmenována na „Hradištský vrch“. Z Konstantinových Lázní je sem vyznačena 5 kilometrů dlouhá naučná stezka se šesti informačními zastávkami. Dá se projet i na kole, ale je třeba počítat s extrémním terénem. Na několika místech je nutné kolo vést. Od posledního stanoviště naučné stezky se otevírá výhled do dalekého okolí. Zatopený čedičový kamenolom nabízí možnost příjemného koupání.

Z Konstantinových Lázní se vydáme od nádraží u trasy 2206 směrem na Planou u Mariánských Lázní. Trasa vede po asfaltové cestě podél železniční tratě a zastávky Kokašice. Toto nádraží bylo původně výstupním místem pro hosty Konstantinových Lázní, kteří pak z nádraží odjížděli bryčkami do lázeňských penzionů.

Někteří si brod přes Hadovku užívají, jiní se mu raději vyhnu.

Foto na stránce: Jiří Bízek

První obcí na trase jsou Kokašice. Ty leží pod zdaleka viditelnými dominantami celého kraje Ovčím vrchem a památným Švamberkem (Krasíkovem). Na úpatí vrchu pod hradem se dříve rozkládala malá vesnice Krasíkov. Její domky byly zčásti postaveny z kamene, získaného z ruin hradu. Ves zanikla po roce 1945, kdy pro problémy s pitnou vodou o usedlosti nikdo neprojevil zájem.

Po silnici sjedeme do údolí potoka Hadovky. Před mostem přes tento potok odbočíme doprava a po trase 2216 budeme mírně stoupat po lesní cestě. Čekají nás tu tři brody, dájí se ale obejít po souběžné lávce. Příroda tady nabízí spoustu hezkých zákoutí. Cesta vede chvíli vysoko nad potokem, chvíli těsně po jeho břehu a okolní lesy se rozprostírají na skalnatých stráních. Asi 300 metrů za rozcestím turistických cest nepřehlédněte vlevo od cesty kamenný klenutý mostek přes Hadovku. Přes něj vedla cesta do Milkova, další vsi, kterou již na mapě nenajdete. Ještě v roce 1960 tu žilo 20 obyvatel. Dnes je místo, kde Milkov stával, rozeznatelné jen podle sedmi vzrostlých stromů uprostřed pole nad údolím Hadovky.

Trasy 2216 se budeme držet až do Hanova. Zástavbu Hanova tvoří statky se štíty obrácenými do návsi. Jejich dvory jsou přístupné branami a brankami. I tady došlo po

Zapomenutá kaple ve Výskovicích.

roce 1945 k drastickému úbytku obyvatelstva, ale lidé tu stále žijí. Na křižovatce silnic v horní části obce začíná cyklotrasa 2208 do Bezdruzic a my po ní pojedeme až na silnici u Beranovky. Nejprve nás cesta s novým asfaltovým kobercem dovede k lesu, pak cyklotrasa přejde na zapomenutou lesní cestu. Špatné cesty byly patrně důvodem zániku další vsi na naší trase, Domaslaviček. V roce 1950 tu bylo 19 domů s 55 obyvateli. Kolem roku 1970 došlo k vyhlášení vsi a likvidaci všech staveb. Dnes se pozůstatky staveb ztrácí v zeleni a bývalou obec připomínají jen dva rybníčky. Asi 1,5 kilometru západně od Domaslaviček leží zbytky šachet a odvalů zaniklého dolu na antimon. V těch místech byla až do 60. let 20. stol. samota Františkov. Celá tato oblast patří k nejzanedbanějším místům regionu. Snad právě to, že sem nevedla nikdy silnice, zabránilo těmto sídlům v přeměně na rekreační osady, což vedlo k jejich zániku.

Po kamenité cestě s cyklotrasou 2208 vystoupáme k silnici, kde se dáme doleva a přes Beranovku pojedeme do Mrázova. Asi v polovině cesty, v místech, kde zprava vy-

úsťuje lesní cesta s cyklotrasou 361 a červenou turistickou značkou, je důvod k další krátké odbočce. V pastvinách vlevo od silnice je malý rybníček, nad nímž se rozprostírala vesnice Svatý Vojtěch. Její historie sahá až do 10. století. V době největšího rozkvětu tady žilo 150 obyvatel ve 24 domech. Po roce 1948 byly domy vyklizeny, kostel odsvěcen a ves byla přeměněna na minometnou střelnici. Zkáza byla dovršena v roce 1951, kdy všechna stavení i kostel rozstřílely minometné útvary čsl. armády. Tento zásah patří mezi nejostudnější činy v krajině, neboť šlo o nenahraditelnou českou památku, která přežila i uprostřed německého obyvatelstva.

Depresím a hrůzám ale ještě není konec. Naší další cestu bude lemovat modernější ostuda krajiny v podobě pole solárních panelů. Na kraji Mrázova odbočíme na křižovatce doleva směrem na Bezevěrov a Boněnov. Vlevo ještě jednou pohledem zavádíme o magické místo Svatý Vojtěch a začneme si vychutnávat jízdu po úzké silničce pod nádherným stromořadím. Na vrcholku stoupání stojí za to se zastavit. Před námi se otevře impozantní výhled přes údolí Kosího potoka na pohraniční vrcholky Českého Lesa od Přimdy až k Chebu. Na křižovatce krátce pod vrcholem pak odbočíme doprava a čeká nás téměř čtyřkilometrový sjezd. Ještě než kolo nabere větší rychlost nám místní tabule oznámí, že projíždíme obcí. Jsou to Výskovice, jejichž stavení byla roztroušena podél Výskovického potoka. Dnes samotou tvoří jen osamocený statek čp. 2 a torzo barokní kaple Dobré rady připomíná k roku 1931, který byl připomínkou básníkův průjezd obcí. Po skončení druhé světové války tu ve 33 domech žilo 170 obyvatel, v roce 1965 již jen 12 a dnes jsou ostatní domy zbourány. Následovat bu-

Užitečné rady:

Trasa je dobře sjízdna v obou směrech

Zajímavosti:

Konstantinovy Lázně: lázeňský park, naučná stezka Hradištský vrch, hasičské muzeum
 Kokašice: železniční zastávka
 Krasíkov: hrad Švamberk, mini ZOO
 Ovčí vrch: rotunda a památník selského povstání, vyhlídka
 Přírodní park Hadovka
 Přírodní park Kosí potok
 Chodová Planá: pivní lázně
Občerstvení na trase:
 Konstantinovy Lázně: hotel Jitřenka a Jirásek, restaurace V pohodě, U Krkovičky, LD Jirásek
 Kokašice: penzion Ve dvoře, občerstvení Dvůr Krasíkov
 Teplá: Ústečanka, hotel U nádraží, Stará pošta, restaurace v klášteře
 Chodová Planá: Hotel U sládky, Pivovarská restaurace ve skále, Stará sladovna

Koupání v blízkosti trasy:

zatopený lom na Hradištském vrchu
 koupaliště Staré Lázně
 vnitřní bazén Konstantinovy Lázně
 rekreační areál Betlém

Cykloservisy:

na trase nejsou, nejbližší Planá u Mariánských Lázní a Mariánské Lázně

Doprava:

Vlakem – výchozí železniční stanice jsou Konstantinovy Lázně, cílovou Chodová Planá (pouze osobní vlaky). Nejbližší rychlíková stanice je Planá u Mariánských Lázní (4 km)
 Autem – výchozím místem jsou Konstantinovy Lázně, parkoviště u nádraží má dostatek parkovacích míst, k návratu je možné použít vlak.

Kdo nechce brodit Hadovkou, může kolo převést po lávce.

Starý klenutý mostek přes Hadovku.

de rychlý sjezd k samotě Buchtal a Kosím potok. Silnice s trasou 2138 nás dovede do Dolního Kramolína, kde stojí za povšimnutí kamenný most přes potok. Pak již zbývají jen závěrečné čtyři kilometry okolo rybníka Regent do cíle dnešního výletu v Chodové Planě.

Centrum městečka tvoří malé náměstí s kostelem sv. Jana Křtitele. Po ujetých kilometrech nás určitě bude dovedar a jeho produkty. První písemná zmínka o pivovaru pochází z roku 1710. Dnešní podobu získal po požáru v roce 1864. Atrakcí jsou zde staré

sklepy, vysekané v žulové skále. Dnes je v nich vyhledávaná stylová restaurace. Nápojem z rodinného pivovaru Chodovar se mohou občerstvit i řidiči, protože v nabídce je kromě světlých i tmavých piv a míchaného Radlera i minerální voda Il-sano a nealkoholické pivo.

Příští pátek: Na Čerchov

Trasu připravil Jiří Bízek, cyklista, znalec Konstantinolázeňska a autor knihy Konstantinolázeňsko na kole

s 22 výlety pro silniční a horskou cyklistiku.

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz

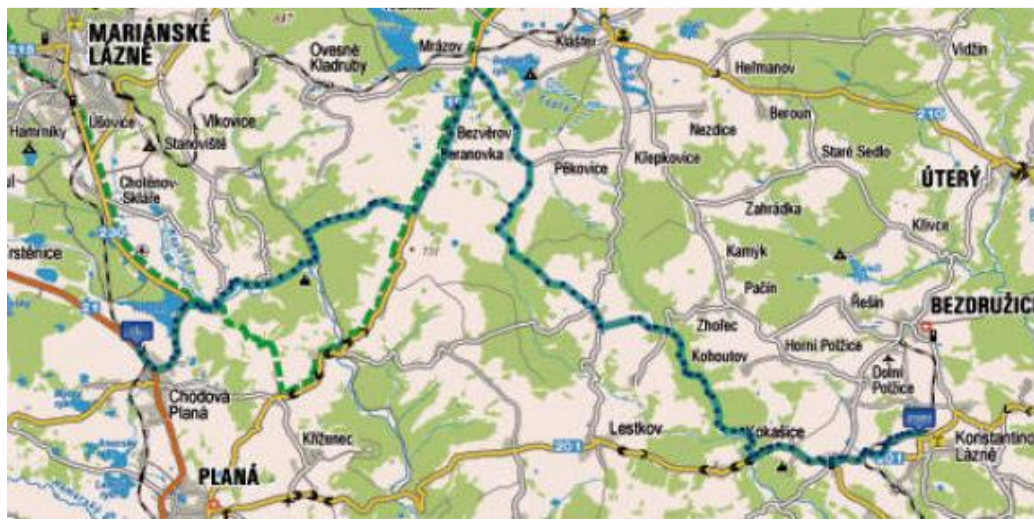
plzenskonakole.cz

Bývalý Goethův pomník ve Výskovicích.

Z Výskovic zbyl jen tento statek.

Podrobné vedení linie trasy v mapě: <http://www.cykloserver.cz/f/7ac5132033/>